

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-03-24
Besvaras senast
2022-03-30 kl. 12.00

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1353 Stiftelser i civilsamhället och flyktingar från Ukraina

Rysslands angreppskrig på Ukraina chockar oss alla. Det är en total katastrof för Ukraina, och många miljontals människor är nu på flykt från kriget och från sitt hemland Ukraina.

Positivt är att ett stort antal länder och civilsamhället verkar vara beredda att stötta och hjälpa Ukrainas flyktingar. Därför finns det ett mycket stort behov av de 30 miljoner kronor som regeringen beslutat att avsätta till civilsamhället för humanitära insatser med anledning av Rysslands invasion av Ukraina.

Vi kan läsa följande i regeringens pressmeddelande:

”Det civila samhällets organisationer och trossamfunden är centrala aktörer för ett bra flyktingmottagande. Det visar inte minst erfarenheterna från flyktingsituationen 2015 då civilsamhället visade stor förmåga att agera snabbt och flexibelt. Därför är det viktigt att vi nu kan avsätta dessa medel och att de kommer civilsamhället till del så snabbt det går, säger kulturminister Jeanette Gustafsdotter.”

”Civilsamhällets organisationer och trossamfunden har beskrivit sina insatser och behov i detta akuta läge. Jag är säker på att de medel vi nu avsätter kommer att göra stor nytta, säger kulturminister Jeanette Gustafsdotter.”

Vidare framgår i pressmeddelandet att regeringen ska återkomma till hur medlen ska fördelas.

Tyvärr har vi tidigare kunnat konstatera att stiftelser generellt har fått nej på sina ansökningar vid fördelning av medel till civilsamhällets insatser. Många av civilsamhällets organisationer driver sin verksamhet i stiftelseform.

Vid samhällskriser av olika slag kliver civilsamhället fram och bidrar till lösningar av akuta utmaningar. Det gäller såväl frivilligt arbete vid skogsbränder, flyktingströmmar och pandemier som professionella insatser löpande för människor i utsatthet. Under coronakrisen har det vid flera tillfällen beslutats om särskilda stöd till de organisationer som möter behov där staten, kommuner och regioner inte alltid har räckt till och där ideella krafter har behövts för människor som drabbats särskilt av pandemin.

Bland de idéburna välfärdsaktörerna finns åtskilliga organisationer som gör precis den typ av insatser som dessa stöd avser. Dock uteslöts de redan från början på grund av förordningarnas konstruktion, då det bara var ideella föreningar som kunde söka stöden.

Eftersom cirka 40 procent av de idéburna (ideella) aktörerna av historiska eller andra skäl bedriver sin verksamhet i stiftelseform är det olyckligt om de även denna gång ska diskrimineras. Tyvärr är inte problemet nytt eller var knutet till pandemin. Vid exempelvis flyktingmottagandet hösten 2015, då många ensamkommande barn anlände till Sverige, gjorde flera stiftelser viktiga insatser när det gällde mottagande, boende med mera. Även då diskriminerades de som bedrev sina insatser i stiftelseform, en rent mekanisk uteslutning på grund av juridisk associationsform.

Med anledning av detta vill jag fråga kulturminister Jeanette Gustafsdotter följande:

Avser ministern och regeringen även denna gång att utesluta stiftelser vid fördelningen av de 30 miljoner kronorna till civilsamhället?

.....

Magnus Stuart (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch